

NOU 2019:9
«Fra kalveskinn til datasjø – ny lov
om samfunnsdokumentasjon og
arkiver»

Torleif Lind
Fagleder
IKA Kongsberg

Hovedtrekk

- Utvidet virkeområde
- Tydeliggjøring og presisering av dokumentasjonsplikten
- Krav om dokumentasjon av automatiserte prosesser og rettsanvendelse
- Journalføringskravet bortfaller (hjemles midlertidig i offentleglova)

Formålsparagraf

- «Formålet med denne loven er å sikre dokumentasjon som skal kunne brukes til å forstå samtid og fortid, og til å bevare og videreutvikle Norge som rettsstat og demokrati»
  - a) Fremme offentlighet og demokratisk deltakelse
  - f) Ivareta enkeltpersoners og gruppers behov for å kjenne egen historie og kultur

Virkeområde

- Stat, fylkeskommune og kommune
- Selvstendige offentlige virksomheter uansett organisasjonsform
- Selvstendige virksomheter hvor det offentlige har en samlet eierandel på mer enn 50 %
- Andre virksomheter når de treffer enkeltvedtak eller utferdiger forskrift
- Fylkeskommune og kommune som setter ut lovpålagte oppgaver har dokumentasjonsansvaret
- Kongen kan i forskrift fastsette at virksomheter som leverer offentlig finansierte tjenester skal omfattes av loven

Dokumentasjonsstrategi

(Plikt til å dokumentere og til å bevare dokumentasjon)

- Kommuner og fylkeskommuner skal ha en dokumentasjonsstrategi som skal ajourføres regelmessig, og vedtas av øverste organ minst én gang hvert fjerde år.
- Strategien skal blant annet:
  - Redegjøre for dokumentasjonsplikter, og hvilken dokumentasjon som anses særlig viktig
  - Beskrive organiseringen av arbeidet med ivaretagelse av dokumentasjonsplikten
  - Redegjøre for informasjonssystemer
  - Redegjøre for kommunikasjonskanaler

Dokumentasjonsstrategi

- Strategien skal videre:
  - Redegjøre for hvordan man sørger for langtidsbevaring, minimering og sletting
  - Referere til styringsdokumenter for informasjonssikkerhet, personvern, anskaffelser mv.
  - Gi en vurdering av kommunens/fylkeskommunens etterlevelse av arkivlovgivningen.

Dokumentasjonsplikten

- § 7 Dokumentasjon i felles systemer
  - Avtale hvem som har dokumentasjonsansvaret
  - I fravær av avtale påhviler plikten behandlingsansvarlige
  - I fravær av behandlingsansvarlig påhviler plikten systemeier
  - Utfyllende forskrifter kan komme

Dokumentasjonsplikten

- § 8 Plikt til å dokumentere kommunikasjon
  - Dokumentasjonsplikt på ekstern kommunikasjon
  - Plikt til å dokumentere virksomhetsrelatert kommunikasjon til og fra personer i ledende stillinger
  - Plikt til å gi tilsatte tilgang til verktøy som ivaretar pliktene over på en automatisert måte

Dokumentasjonsplikten

- § 9 Plikt til å dokumentere informasjonssystemer, databaser, registre mv.
  - Tilstrekkelig beskrivelser av systemer skal foreligge *før* systemet tas i bruk
  - Leverandører kan ikke lenger nekte å utgi systembeskrivelser med begrunnelse i opphavsrett

Dokumentasjonsplikten

- § 10 Plikt til å dokumentere ved automatisert rettsanvendelse
  - Ved automatisering skal man dokumentere:
    - Datatyper
    - Kilder som benyttes for datatypene
    - Behandlingsregler utledet av ressreglene
    - Endringer gjort i systemet på bakgrunn av nytt lovverk og andre politiske vedtak

Dokumentasjonsplikten

- § 11 Plikt til å dokumentere avgjørelser mv.
  - Hvem gjelder avgjørelsen og hva går den ut på?
  - I hvilken grad og på hvilken måte en avgjørelse er basert på automatisert rettsanvendelse
  - Lover, forskrifter og instruksjoner som har vært styrende
  - Andre faktiske omstendigheter

Bortfall av journalføringskravet

- Utvalgets argumentasjon er at:
  - Dagens praksis med journalføring fører til dårligere arkiver
  - Journalføring er lite egnet med dagens digitaliserte hverdag
- Journalføringskravet skal erstattes med dokumentasjonskravet som bør automatiseres så mye som mulig
- «Det er fullt mulig å realisere søkbare registre tilsvarende dagens postjournal som henter informasjon fra flere ulike informasjonskilder i offentlig forvaltning enn å begrense seg til dagens journalsystemer»

Andre endringer

- § 21 Overføring av digital dokumentasjon til utlandet
- § 28 Ansvar for langtidsbevaring og tilgjengeliggjøring
- § 29 Mediekonvertering
- § 34 Private arkiver
- § 42 Sanksjoner